

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

497. An liceat quoque appellatio à decreto confirmationis, aut cassationis extrajudiciali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

3. Atque ita confirmatus pendente appellatione interposita, vel intra tempus, datum ad appellandum, non potest possessionem Prælaruræ aut beneficii accipere, & si illam accipiat, est attentata. Pass. cit. n. 2. citans Garc. ubi ante (ubi is de appellatione, ab institutione) Lancell. ubi ante, limitat. 149. per tot. Franc. in c. avaritia. de elect. in 6. n. 5. Unde, ut refert Pass. loc. cit. ex Ottoboni ubi ante. n. 11. & ex Ejusdem decis. 85. n. 2. & decis. 209. n. 7. consuevit Rota possessionem hujusmodi tanquam vitiosam & attentatam tollere & sequistrare; ne attentans commodo vitiosæ possessionis fruatur.

4. Porro quando procedat confirmator judicialiter, dictum est §. preced. Quibus adde, procedere illum tunc quodque judicialiter, quando nullo comparante agit ex officio solenniter; agere autem illum solenniter non solum, quando procedit instante procuratore fiscali, & per assignationem auditorii & stratorum, examinando testes cum juramento, & servato exquisito juris ordine: sed etiam, quando procedit juxta formam c. fin. de elect. in 6. citando & proponendo edicta, & expectando terminum statutum, etiamsi nullo contradictore comparante; vel nullam aliam informationem sumat, vel summarie & extrajudicialiter id faciat; sed quod tunc non confirmet, nisi ex vi citationis solennis & judicialis. Pass. loc. cit. n. 3. citans Abb. in c. novit. de off. vicar. n. 5. Franc. in c. fin. de elect. in 6. n. 9.

Quæstio 497. An detur quoque, & liceat appellatio à decreto confirmationis aut cassationis extrajudiciali, seu ubi confirmator processit nullo modo judicialiter, sed solum summarie sine strepitu & figura judicij se informavit, & ex tali informatione confirmavit, vel cassavit electionem?

Respondeo primò, non esse tunc locum appellationi judiciali (quæ sola proprie appellatio est, ut Abb. in c. bona. de appellat. n. 7. & ibi Decius n. 17. & 20. Tholosan. de appellat. l. 1. c. 11. n. 3. apud Pass. n. 4.) quippe quæ est provocatio à sententia Judicis procedentis servato juris ordine, seu judicialiter. Pass. loc. cit. n. 4.

Respondeo secundò: est tamen locus appellationi extrajudiciali (quæ ut Abb. & Decius ubi ante. Scaccia de appellat. q. 2. n. 33. apud Pass. cit. n. 4. non est appellatio proprie talis, sed provocatio solum à gravamine ad Superiorem) Pass. n. 5. citans C. dilectus. de elect. & ibi Abb. n. 5. Innoc. n. 5. & c. concertationi. de appell. in 6. & alios textus. Neque gesta post & contra appellationem talem extrajudicialem legitime intra decendum interpositam ita sunt valida, quin justificata appellatione sint revocanda. Quod ipsum si negent, asserendo, ab actibus extrajudicialibus non dari appellationem suspensivam, Gonz. gl. 9. in annot. n. 26. Mareschot. var. l. 2. c. 64. à n. 20. Salgad. de protect. reg. p. 2. c. 23. n. 1. & 187. apud Pass. loc. cit. n. 6. vel etiam, quod hæc appellatio non causet attentatam, falsum eos asserere, ait Pass. & sentire contra communem, pro qua citat Lancell. de attent. p. 2. c. 12. limit. 3. n. 10. Marant. p. 3. parisi 6. n. 390. Put. decis. 313. n. 2. l. 3. Abb. in c. bona. de appell. Archid. & Gemin. in c. concertationi. & Franc. ibid. n. 6. & plures Rotæ decis. eò quod ad nihil valeret appellatio devolutiva, si interim, neglecta appellatione, liceret appellato contra appellationem gravare appellentem valide & securè; quodque appellationem hanc va-

lere in materia appellationis, constet ex c. cum inter canonicos. de elect.

2. Neque opponi potest primò, quod in casu, quando confirmatio vel infirmitas actionis committitur conscientie vel prudentie confirmatoris, pro ut ei secundum Deum videbitur expedire, denegerur appellatio, ut Menoch. de arb. l. 1. q. 70. n. 7. Tiraq. de retract. lign. §. 4. n. 11. Salgad. Boer. & alij apud Pass. n. 8. Nam præterquam id non teneat in rebus magni præjudicii, quale quid est confirmatio indigni, & rejectio electi digni, etiam regularis, ut Pass. n. 8. id solum verum est, ubi non intra ullum debitum Justitiæ, sed sumus in materia inerte liberalitatis ac gratiæ. v. g. in materia dispensationis, ut Felin. in c. super his. de accusat. n. 11. Sanch. de matrim. l. 3. d. 10. n. 23. Bossius de matrimo. Tom. 1. c. 1. n. 116. Gurr. Filiuc. Pontius & c. apud Pass. n. 9. iis consentientem, non tamen tener, ubi sumus in materia, qua debetur, sive in quâ violanda est aliqua Justitia, qualis est materia confirmationis & cassationis. Paris. cit. n. 9. citans Abb. in c. pastorali. de appellatione. n. 13. Gemin. in c. 2. n. 10. de jurament. calum. in 6. Felin. in c. significasti. de homicid. n. 4. Sanch. ubi ante. num. 21. Barbof. de potest. Ep. alleg. 32. n. 52. & c. quatenus hi docent, quod in hoc casu, etiamsi judicium sit commissum conscientie judicantis, ab ejus resolutione & decreto dari possit appellatio extrajudicialis quoad effectum devolutivum. Quod autem dicitur appellationem illam non valere ad effectum suspensivum, id ita limitandum ait Pass. ut non solum non sit verum, ubi Judex ad quem inhibuit, ne Judex à quo procedat in causâ; sed etiam, ut id ita intelligendum non sit, quod gesta contra appellationem, etiam justificata appellatione valeant. Proinde, ubi constitit de gravamine, Superior electionem malè confirmatam tenebitur cassare, vel malè cassatam confirmare, & noviter contra appellationem electum & confirmatum tanquam attentatum revocare. Pass. cit. n. 9. & n. 15. ubi, quod licet appellatio hæc sit extrajudicialis, non sit tamen merè devolutiva, sed simul suspensiva, ita ut, si contra appellationem quid fiat, illud tanquam attentatum, saltem justificata appellatione, debeat cassari & revocari, pro quo citat Franc. in c. 1. de appell. n. 4. Scacciam de appell. q. 2. n. 36.

3. Neque secundò dici potest, quod à decreto lato ex Judicis arbitrio non detur appellatio, quemadmodum in arbitrariis locum non esse appellationi, tenent Bartol. in l. 1. ff. de legat. n. 18. Cravet. conf. 78. n. 8. Menoch. de Arb. l. 1. q. 70. n. 7. (qui tamen, ut Pass. n. 11. distinguit, nempe ut in hoc casu locus sit appellationi, si Judex sit ordinarius, habens ordinariam facultatem ad arbitrandum, sicut, si delegatus ad causam particularem, eò quod Superior electus videatur ejus industriam & prudentiam, & judicasse, quod salvâ Justitiâ & æquitate judicabit) Farinac. in pr. crimin. p. 1. q. 17. n. 27. & c. apud Pass. n. 10. Nam, ut ait Idem, regula certa est, quod in commissis arbitrio Judicis, si partem lædit vel gravat, possit appellari; cum arbitrium judicandi non importet libertatem absolutam, sed arbitrium & judicium boni viri, quod regulandum est juxta leges. Hinc confirmator habens arbitrium confirmandi vel cassandi, non potest contra leges illegitimam electionem confirmare, vel legitimam cassare, quod faciendo, quia lædit, potest ab eo appellari; pro quo citat Gl. in c. Romana. §. si obijciatur. v. minus legitima. de accusat. in 6. Felin.

Felin. inc. super his. de accusat. n. 7. Gemin. in c. 2. de jurament. Calum. in 6. n. 10. Franc. Rebuff. &c. Ad idemque, idem esse, ubi iudicium commissum discretioni Judicis, ut si ladat, appellari possit, ut Felin. ubi ante. Gemin. in c. ut commissum. §. 1. n. 2. de heretic. in 6.

4. Limitationis tamen & distinctionis alicujus loco id addit Pass. n. 12. nempe, si sermo sit de iudice ordinario, qualis est confirmator, cui ex ordinaria potestate convenit de electionibus iudicare, cum habens arbitrium iudicandi ita teneatur secundum leges iudicare, ut rigorem legis possit ex aequitate temperare; adeoque in ejus decreto considerari possit, vel quod est iustitia, vel quod est aequitas. Proinde si recedat à iustitia, contra leges iudicando, indubitatò liceat ab ejus decreto appellare. v. g. si confirmet electionem illegitimam, illiteratam, non habentis requisitam ætatem &c. vel casset electionem digni prætextu defectus. Et sic non tam in causa arbitraria, quàm necessaria appellabitur; cum iudex teneatur iudicare juxta leges. Si verò iudex seu confirmator ladat, recedendo solum ab eo, quod est aequitas, & in quo confirmatio est commissa ejus arbitrio, Passerinus ait, se considerare, quòd in hoc casu nulla partium possit ladi iniuste; cum, quod solius est aequitas, non sit iustitia, & respectu eorum, quæ sunt solius aequitatis, iudex non necessatur ad alterutram partem, sed sit liber, & consequenter tunc non esse locum appellationi ab ejus decreto. Posse, nihilominus & in his casibus, in quibus non licet contra iudicem arbitrium appellare, haberi recursum ad Superiorem, seu reclamationem aut supplicationem, tradit Pass. num. 15. ex Farinac. ubi ante. & Boerio decis. 284. & remittit ad Marant. in specul. p. 6. §. 6. quandoque. n. 11.

5. Illud quoque notandum, quod habet Pass. n. 16. quòd si Episcopus, etiam in arbitrariis teneatur reddere rationem Sedi apostolicæ, ut probat ex quodam Brevi Urbano. locum etiam in iisdem habere possit appellatio, per quam iudex arbitrius compellatur Superiorem reddere causam, ut appareat, an ex rationabili arbitrio iudicaverit, & sic Superiorem non latere causam, quæ movit iudicem inferiorem ad sic iudicandum. Quibus non obstat, quòd in Trid. sess. 21. c. 2. ponatur in arbitrio Episcopi, assumere ordinandos ad titulum patrimonii, à quo ejus arbitrio non liceat appellare. Nam carens beneficio ecclesiastico, non habet jus ut ordinetur, sed in libertate Episcopi sit assumere, quos spectatà necessitate & utilitate Ecclesiæ iudicaverit assumendos; ubi autem non est jus habendi, nec datur actio, nec datur appellatio, si non obtinetur, quod est in libertate alterius dare vel negare.

Questio 498. An excipi possit contra electionem confirmatam?

1. Respondeo: nullum contra eam excipere posse, nisi qui fuit impeditus ante confirmationem aut cassationem excipere. Pass. de elect. c. 34. n. 17. & c. 32. q. 3. In quo casu exceptiones exponendæ confirmatori, cujus est de illis iudicare, & quòd, si nihil novi contineant, quod non fuerit antea consideratum, excipientes audiri non debent. Pass. cit. n. 17.

2. Porò exceptio contra electionem valde distinguitur ab appellatione à confirmatore; cum ap-

pellatio supponat sententiam confirmatoris, & ab ea provocet. Pass. n. 17. juncto n. 18.

Questio 499. In genere, quinam possint appellare à confirmatore?

1. Respondeo: in genere, non nisi ille, qui per confirmationem vel cassationem electionis fuit iniuste gravatus, qualis est omnis ille, qui iuste petit confirmationem vel cassationem, & iniuste non obtinuit. Pass. cit. c. 34. n. 18. Unde patet, quòd quicumque, etiam si nec elector nec electus sit, qui potest petere confirmationem, vel se ei opponere, si petat vel opponat, potest appellare à decreto confirmationis, si iniuste per hoc gravetur; habentes enim jus ad petendam confirmationem, habent eo ipso jus, ut ea sine causa non negetur, & patiuntur à confirmatore injuriam, si iis neget confirmationem sine causa. Idem est de habente jus opponendi electioni, & petendi ejus cassationem. Qualis habens jus pro suo interesse petendi confirmationem, vel se ei opponendi est quisvis de Ecclesia, populo, vel conventu, cui electus præesse debet, ut Paris. cit. n. 21. & c. 32. de elect. q. 2. ac ideo à decreto confirmationis vel cassationis appellare potest, si per illud gravatur juxta communem regulam: qui potest agere in iudicio, & agit, si à iudice gravatur, potest appellare. Pass. cit. n. 21. ubi etiam ex Innoc. in c. super his. de accusat. n. 7. quòd contra electum confirmatum quilibet habens interesse, etiam laicus, possit excipere, si electus habet curam animarum, & debet illi præesse. Verùm qualiter hoc ipsum limitandum, intelliges ex responsione ad quæst. seq.

2. Nihilominus etiam qui non petit confirmationem aut cassationem (et si alius, qui nec reus, nec actor est, si ve qui nõ est pars in iudicio, utpote quod ex reo, actore & iudice integratur, à iudice gravari nequeat, ut Pass. num. 19. ex D. Thom. 2. 2. q. 67. a. 3. potest appellare in duplici casu: nempe primò, si iudex citandum non citavit, & contra non citatum protulit sententiam; potest enim tunc gravatus contra eam sententiam procedere; vel coram eodem confirmatore, vel ejus Superiore, dicendo de nullitate, vel appellando à tali sententia tanquam nullà & iniustà. Secundò, si in contumaciam damnatus in eo gravatus fuit, quòd iudex iudicando secundum allegata & probata excessit, gravando contumacem, plusquam merita processus exigent. Pass. cit. c. 34. n. 20. & 21.

Questio 300. Vtrum Electores appellare possint à cassatione electionis, dum conceditur eis nova electio?

Respondeo affirmative; eò quòd cum habeant jus petendi & agendi pro confirmatione electionis à se habitæ (ut satis constat ex c. cupientes. de elect. in 6. ubi præcipitur, ut Electores mittant proprios procuratores, qui habeant mandatam non solum ad informandum, sed & ad petendam confirmationem electi, & si hi non mittantur, Electores jure prosequendi causam confirmationis priventur; adeoque Papa supponit hoc jus illorum) & hinc si eam confirmari petant, ac graventur per decretum cassationis illius electionis, et si eis concedatur alia seu nova, possunt appellare. Pass. n. 22. dicens, sententiam oppositam esse improbabilem & oppositam SS. canonibus. Sed neque verum est,